

NYELV **VILÁG**

A BUDAPESTI GAZDASÁGI FŐISKOLA
IDEGEN NYELVI ÉS KOMMUNIKÁCIÓS INTÉZETÉNEK
SZAKMAI KIADVÁNYA

2004 – 2014

15

2014

Szerkesztőbizottság

Barthalos Judit, dr. Hegedüs Gyula, Hukné dr. Kiss Szilvia,
dr. Kéri András, Lehr Emma, Szendrői Ildikó

Főszerkesztő

Dr. Kéri András

Technikai szerkesztő

Deák Gabriella

Szerkesztőség címe:

1054 Budapest, Alkotmány u. 9-11.

ISSN 1786-0636

Felelős kiadó: Medvéné dr. Szabad Katalin

Készült a BGF Külkereskedelmi Főiskolai Kar házi nyomdájában.

Formátum: A/4

Ívszám: A/5

Példányszám: 400

Munkaszám:

Miért és hogyan olvas(tas)sunk?

Mátyás Judit: *Az idegen nyelvű szakirodalom olvasásának jelentősége napjainkban*. PTE, Pécs, 2012.¹

Az olvasás nemcsak gyönyörködtet, hanem hasznos is, különösen ha szakmai szövegekről van szó. A közismert szállóigét így módosíthatjuk Mátyás Judit monográfiája kapcsán. A szerző – a Pécsi Tudományegyetem Közgazdasági Karának adjunktusa – több éve tanít német gazdasági szaknyelvet. Tanóráin szívesen használ a kötelező tananyag mellett idegen nyelvű szakmai szövegeket. Tapasztalata szerint ezek hatékonyabbá teszik a tanulási folyamatot. Az ismeretek bővítésére nemcsak az iskolai képzésben, hanem később a szakmai életben is rendszeresen szükség van. Ennek egyik legegyszerűbb módja az olvasás. De nem mindegy, hogyan olvasunk!

Mátyás Judit közgazdász szakos hallgatóinak segítségével azt vizsgálta meg, hogyan lehet hatékonyan fejleszteni az idegen nyelvű szakmai szövegek szótár nélküli értő olvasását tanulási/olvasási stratégiák alkalmazásával. A globalizáció következtében ugyanis a gazdasági szereplők egyre gyakrabban találják magukat – akár saját országukban is – idegen nyelvi és kulturális közegben. Az üzleti sikerhez helyes döntésekre van szükség, ami információk nélkül nem lehetséges. Az információk gyors megszerzésének feltétele sokszor az idegen nyelven történő tájékozódás. Ezért a szaknyelvoktatás egyik fontos feladatának tekinthető az értő olvasás készségének fejlesztése, a különböző szövegértési módszerek alkalmazása.

A szerző kutatásában a hangsúly a szótár nélküli értő olvasásra, illetve a módszerekre, stratégiákra került. Az információszerzés során először is szelektálni kell: a keresett, lényeges információra leltünk-e vagy sem. Az informálódó olvasás során az összefüggések felismerésére van szükség – ezt nevezzük értő olvasásnak.

A nem anyanyelven történő értő olvasás esetében pedig a kulturális különbségekre, háttér-információkra is fel kell hívni a figyelmet. Az idegen nyelvű szövegek szótár nélküli olvasásának gyakorlása azért fontos, mert időt takarítunk meg vele, ráadásul sikerélményt ad, hogy segédeszköz nélkül is képesek vagyunk a lényeg megértésére, illetve ha szükséges, pontosabb fordítást készíthetünk majd a szótár segítségével, mert a kontextus ismeretében könnyebb a megfelelő jelentés megtalálása.

A szerző kutatása során az ismert olvasási módszerek közül a szintetikus olvasás mellett döntött, amelynek lényege, hogy a szöveget a kontextus figyelembevételével, szintézisével bontjuk részeire. A részekre bontással történik a szövegértelmezés, hasznosítva a már korábban megszerzett szókincset és nyelvtani ismereteket. A vizsgálatba beépítette továbbá a St. Galleni Egyetem Gazdaságpedagógiai Intézetében kifejlesztett tanulási/olvasási stratégiákat is, hiszen az eredményes tanulás alapfeltétele a megfelelő szövegértés.

A kutatás empirikus szakaszában a szerző a hallgatókat három csoportra osztotta. Az első csoport olvasási módszer, stratégiák nélkül, a második csoport szintetikus olvasással, a harmadik csoport szintetikus olvasási módszerrel és tanulási stratégiákkal is dolgozott a szövegértési feladatok megoldásakor. A vizsgálat eredménye igazolta a hipotézist: a legjobban az a csoport teljesített, amelyik a szintetikus olvasási módszert és a tanulási stratégiákat egyaránt alkalmazta. Alátámasztva azt az elgondolást, hogy megfelelő módszerek és stratégiák segítségével fokozható a tanulási teljesítmény, sőt a tanulás örömszerző tevékenységgé is válhat – mind a diák, mind a

¹ Mátyás Judit (2012): *Az idegen nyelvű szakirodalom olvasásának jelentősége napjainkban*. Német nyelvű szakmai szövegek szótár nélküli olvasásának vizsgálata közgazdász hallgatók körében. Olvasás-módszertani ajánlások. *Folia linguae et communicationis* 2. kötet. Pécsi Tudományegyetem Közgazdaságtudományi Kar, Pécs.

tanár számára. (Az eredmények láttán kellemes meglepetést inkább az okozott, hogy a minden segítség nélkül dolgozó csoport eredményei is viszonylag jók.)

Mátyás Judit monográfiája tudományos alaposággal megírt munka (hat elméleti fejezet, bőséges irodalomjegyzék és a függelékben a kísérletben felhasznált szakmai szövegek, a tanulási stratégiák kérdőívének eredményei, a szövegértés eredményeinek összefoglaló táblázatai, a statisztikai mérések, a kétmintás t-próba eredményei teszik teljessé a művet), meríthetnek belőle azok is, akik az olvasási módszerek, illetve a tanulási stratégiák irodalma iránt érdeklődnek, valamint azok is, akik szívesen mélyednek el a kutatási eredmények statisztikai értékelési folyamatában. Természetesen azok is haszonnal forgathatják, akik „csupán” megerősítésre vágnak, hogy jó úton járnak, ha óráikon rendszeresen adnak diákjaiknak szövegértési feladatokat. Ajánlom a tanulmányt minden idegen nyelvet oktató kollégámnak „értő olvasásra”.

Hoványiné Medve Éva
KKK

